

MEDIEETIK: FILM & FRÅGOR

Introduktion för läraren

Medieetiken tar sig inte i första hand uttryck i en formell regeltillämpning utan i en ansvarig hållning inför den publicistiska uppgiften. Publicitetsreglerna för press, radio och tv är ett stöd för den hållningen. I kapitel 4 i Mediekompass [Publicistguiden](#) kan du läsa mer om medie- och yrkesetik. Publicitetsreglerna finns hos [Medieombudsmannen](#).

Tidningskoncernen *Mittmedia* har gjort en film på drygt sju minuter där man diskuterar frågor kring tryck- och yttrandefrihet samt publicitetsreglerna. I filmen problematiserar man frågan genom att två ansvariga utgivare intervjuas. Dessa två har fattat olika beslut angående att publicera annonser från Sverigedemokraterna i sina tidningar, och förklarar hur de resonerat. Vidare tar filmen i korthet upp frågor om exempelvis nyhetsvärde och allmänintresse, meddelarfrihet och meddelarskydd, tystnadsplikt och konsekvensneutralitetsprincipen. [Du hittar filmen här!](#)

Filmerna tar upp en del begrepp som kan vara svåra beroende på hur långt man kommit i undervisningen. Det finns instuderingsfrågor att använda, och läraren avgör själv om man ska pausa filmerna och diskutera frågorna allt eftersom de redogörs för, eller om man kan se hela filmerna och diskutera efteråt.

Läraren avgör om eleverna ska arbeta *enskilt*, *i grupp* eller *i helklass*. Resultatet av övningen kan presenteras på olika sätt, beroende på hur läraren vill att eleverna ska arbeta och bedömas, som öppen diskussion, inlämning m.m.

Syftet med denna övning är att ge eleverna ökad insikt och förståelse för mediernas roll som informations-spridare samt demokratiska dilemman i konfliktzonen mellan rättigheter och skyldigheter.

Moment 1 – Se filmerna om medieetik och besvara frågorna

Eleverna får se filmerna gemensamt eller som hemläxa, det avgör läraren. [Följande frågor](#) ska besvaras:

- När fick vi tryck- och yttrandefrihet i Sverige?
- Vad innebär denna frihet?
- Vad innebär de pressetiska reglerna? Sedan filmerna gjordes kallas de nu publicitetsreglerna.
- Hur motiverar de två ansvariga utgivarna sina respektive beslut om publicering av annonser från Sverigedemokraterna?
- Vad kan man göra om man tycker att en tidning inte följer de pressetiska reglerna/publicitetsreglerna?
- Vad menas med följande begrepp:
 - Meddelarfrihet:
 - Meddelarskydd och efterforskningsförbud:
 - Tystnadsplikt:
 - Konsekvensneutralitetsprincipen:

Källor och information

Hos Mediekompass skrivarskola finns Publicistguiden: <http://www.mediekompass.se/skrivarskola/>

MO om publicitetsreglerna: <https://medieombudsmannen.se/publicitetsregler/>

Mittmedias film om medieetik: <https://drive.google.com/file/d/172H-I-HT-rWyVUUV4fGvlzsyprEflr6K/view>

Frågorna: <http://mediekompass.se/wp-content/uploads/2020/09/Instuderingsfragor-till-filmerna.pdf>